

HABERLER:

MADEN HABERLERİ

ALTIN

Ekonomik zorluklara rağmen, 1952 de Dünya Altın istihsali artmıştır. Sovyet Rusya ve peyk devletleri bu hesaba dahil değildir. Aşağıdaki cetvel memle-

ketlere göre Altın istihsâlini göstermektedir.

Büyük müstahsiller arasında, G. Afrika, Kanada ve Meksika önemli gelişmeler kaydetmiş; A. B. D. islihsa-

Dünyanın Başlıca Altın Müstahsilleri (oz olarak) (Sovyet Rusya ve Peyk Devletler hariç)

	1951	1952	Artış veya eksilme
G. Afrika	11.505.649	11.819.602	+ 313.958
Kanada	4.392.700	4.420.000	+ 27.210
A.B.D	1.957.543	1.886.036	+ 71.507
Avustralya	896.000	978.000	+ 82.000
Altınsahili	699.000	691.000	- 8.000
Q. Rodezya	487.000	497.000	+ 10.000
Kolombiya	430.732	422.240	- 8.433
Meksika	386.172	460.116	+ 73.944
Filipinler	867.000	400.000	+ 33.000
B. Kongosu	352.000	350.000	- 2.000
Nikaragua	259.000	225.000	- 34.000
Hindistan	226.000	243.608	+ 17.608
Brezilya	200.000	180.000	- 20.000
Şili	174.000	180.000	+ 6.000
Japonya	177.000	175.000	- 2.000
Peru	142.000	140.000	- 2.000
Tanganika	129.439	130.000	+ 1.418
Yeni Gine	94.000	120.000	+ 26.000
Fiji	94.000	95.000	+ 1.000
İsveç	80.000	80.000	Yok
Yeni Zeland	75.115	50.000	- 25.115
Kore	100.000	50.000	- 50.000

Müteakip yazılarda geçen muhtelif birimleri aşağıda veriyoruz :

1 libre = 0.4536 Kgr.

Ton = metrik ton = 1000 Kgr.

1. ton = long ton = 2240 Libre = 1.016,05 Kgr. (İngiliz)

S. Ton = Short ton = 2000 Libre = 907 Kgr. (Amerikan)

oz = Troyounce = 1/12 Libre (kıymetli mineraller için kullanılır)

oz = Troyounce = 151½ kırat (carat) (İngiltere)

linde ise 1951 yılına nispetle 1952 de 71. 507 ozluk bir eksilme göstermiştir. Sovyet Rusya'nın Altın istihsâli kat'i olarak bilinmemekle beraber, tahminler 1. 800. 000 oz ile 9. 500. 000 oz arasında değişmektedir.

Altın piyasası serbestiyete doğru gitme emareleri göstermektedir. Avustralya ve Kanada'dan sonra, G. Rodezya, Yeni Zelanda, Altın sahili ve İngiliz kolonileri bütün istihsallerini serbest piyasada satmışlardır. Bununla beraber yine de büyük bir kararsızlık hüküm sürmekte ve şu sual sorulmaktadır:

Acaba A. B. D.'i altının serbest bırakılması ve sonunda altın standartına dönülmesi konusunda ne gibi bir siyaset takip edecektir ?.

Bu arada, bazı borçlu memleketlerin kendi paralarını desteklemek üzere, altını, dolara tercih ettikleri müşahade edilmektedir.

GÜMÜŞ

1952'de istihsal 172. 000 000 oz olarak tahmin edilmiştir. En fazla artışı Meksika göstermiştir. A. B. D, 'de ise 1951'e nispetle % 2 bir azalma kaydedilmiştir.

istihsal ve Fiatlar
(Sovyet Rusya ve Peykleri Hariç)
(Milyon oz.)

İstihsal	1950	1951	1952
Meksika	49.1	43. 8	45.5
A. B. D.	42.1	39 9	39.1
Kanada	22.4	23 2	24.4
Peru	18.5	14.9	17
Avustralya	10.7	10.5	11
Bolivya	6.6	7.7	6
Japonya	4	7	7.5
Diğer mem. (tahmini)	14.6	20.6	21.5

YEKÛN 163 167 172

Vasati fiatlar :

New York, cents / oz. . 74 169 89. 368 84.941
Londra, pennies / oz. . . 64.746 77.856 74.860

Fiatlarda az bir düşme olmuş, dünya endüstrisinde kullanılan gümüş miktarı da (Gümüş Para imali dahil) 1951 yılında 232. 100. 000 oz'dan, 1952'de 231. 300. 000 oz'a düşmüştür. Kimyevî elektronik sahalarda gümüşün kullanılışı artmıştır.

PLATİN GRUBU METALLERİ

Platin metalleri hakkında 1952 yılı için pek az fazla bir malûmat mevcut değildir. Güney Afrika istihsal rakamlarını gizli tuttuğundan dünya istihsali üzerinde şu anda bir tahmin yapmak mümkün değildir. Belli başlı müstahsillerden Kanada'nın istihsali 1951'de 318. 388 oz'dan, 1952'de 269. 000 oz'a düşmüştür. Bunun 120. 300 oz'u (1951 de 153. 483 oz) platin ve 149. 600 oz'u (1951'de 164, 905 oz) da platine bağlı metalleri ihtiva etmektedir. Satışlarda da görülen bu azalmaya bir sebep olarak da platine bağlı olan Paladium (Paladyum)'un başka menbalardan istihsal edilişi gösterilmiştir.

Güney Afrika'da, Transval'de satışlar, 1951 yılı içinde 145. 395 oz'dan, 1952'de 172. 766 oz'a yükselmiştir.

Platin fiatları Amerika Birleşik Devletlerinde genel olarak bir oz'u 93 dolar üzerinden tesbit edilmiştir.

BAKIR

Bakır madenciliği 1952 yılında çok iyi bir devre geçirmiştir. Tasfiye edilmiş bakır istihsali 2.385.538 S. ton olarak gösterilmiştir. (1951'de 2. 424. 802 S. ton.) Buna mukabil ham bakır istihsali 2. 418. 472 S. ton olup 1951'e nispetle bir artış kaydetmiştir. (1951'de 2. 405. 692. S. ton).

A. B. D. :

1952'de rafine bakır istihsali 1. 189. 112 S. ton (1951'de 1. 199. 784 S. ton) ve ham bakır istihsali 1,007.889 S. ton (1951' de 1. 021. 499 S. ton) ola-

rak gösterilmiştir. Yılın başlarında büyük bir darlık geçiren bakır piyasası sonradan artan ithalâtle ferahlamış ve bir muvazene sağlamıştır. Yılın onbir ayı içinde A. B. D'leri hariçten, çoğu rafine olmak üzere 547. 169 S ton bakır ithal etmiştir. Hurda dahil olmak üzere sekonder bakır istihsali 1951' de 932. 282 S. tondan 1952'de 922. 000 S. tona düşmüştür. Bu miktarın 492. 000 S. ton'u hurda bakırdan elde edilmiştir.

ŞİLİ :

Bakır istihsali 1951'de 380. 000 tondan 1952' de 404.000 ton'a yükselmiştir. Şili'de bir taraftan grevler, diğer taraftan National Bank'ın bakırın libresini 24 ½ cent üzerinden alıp 35 ½ cent'e satması siyaseti, müstahsillerin zararına olmuştur.

KUZEY RODEZYA ve KONGO :

Kuzey Rodezya istihsali pek az bir artış göstermiş, 1951' de 309. 142 L. ton'dan 1952' de 312. 354 L. tona yükselmiştir. Belçika Kongosu daha fazla bir gelişme kaydetmiş ve istihsalini 1951' de 189. 929 tondan 1952 de 204. 219 ton'a çıkarmak sureti ile bir rekor yapmıştır.

KANADA ve MEKSİKA :

Kanada, istihsali 1951' de 269.972 S. ton iken 1952'de 257.706 S. ton'a düşmüştür. Bunun 194. 000 ton'u rafine bakır olup, grevler sebebiyle geçen yıla nispetle % 21 bir eksilme göstermiştir.

Meksika'nın istihsali 1951'de 64.400 ton iken 1952'de 58.500 ton olarak tahmin edilmiştir.

KÜÇÜK MÜSTAHSİLLER :

İstatistikler tam olmamakla beraber az miktarda bakır istihsal eden memleketler şunlardır :

Japonya, 1951' de 46. 625 S. ton; Yugoslavya, 1951' de 39. 628 S. ton;

Güney Afrika, 1951' de 38. 533 S. ton ve 1952' de 37. 606 S. ton (satışlar).

1951 yılında Peru 35. 924, Kıbrıs 25. 145, Küba 21. 529, Türkiye 17.884 Finlandiya 19, 517, İsveç 15. 900, Norveç 15. 873, Filipinler 14; 012 S. ton; Avustralya 1952' de 16. 000 L. ton kadar bakır istihsal etmişlerdir. Rusya'nın 1951 istihsali 280. 000 S. ton olarak tahmin edilmektedir.

Dünya bakır fiatları genel olarak libresi 30 cent etrafında oynamıştır. Londra'da fiatlar 1952 yılı içinde libre başına 28, 275 cent ile 35, 125 cent arasında bir değişiklik göstermiştir.

Bu yıl içinde Alüminyum metalinin endüstride daha fazla, kullanılmağa başlandığı görülmekte, fiatça bakırın ancak 2/3'ü kadar olan bu metalin, bakırla rekabet ettiği müşahade edilmektedir. Maamafih gelecek yıllarda bakır istihsalinin genel olarak bir artış kaydedeceği tahmin edilmektedir.

KALAY

Dünya kalay istihsali, Sovyet Rusya hariç, 1952' de 170. 500 L. ton olarak tahmin edilmiştir. Müstahsiller arasında en fazla inkişaf gösteren Endonezya 5000 L. tonluk fazla bir istihsal kaydederek, dünya yekûnun da 1951'e nispetle bir artma belirmesine sebep olmuştur.

Kalay İstihsali (Sovyet Rusya Hariç) (Milyon L. ton cinsinden)

	1950	1051	1052
Malaya	575	27.2	56.8
Endonezya	32.1	31.0	35.0
Bolivya [*]	31.2	33.1	81.0
Belçika Kong.	18.5	13.7	13.3
Thailand	10.4	9.5	9.5
Nijerya	8.3	8.5	8.5
Diğer memleketler [**]	13.5	14.5	15.7
Y e k û n	166.5	167.5	170.8
[*] ihracat			
[**] Tahmini			

A. B. D.' nin istiklâk ettiği kalay miktarı, 1951' de 89. 505 L. ton iken 1952' de 73. 348 L. tona inmiştir. İngilterede ise 1951' de 23. 900 L. ton ve 1952' de 22. 600 L. ton kullanılmıştır.

Kalay fiatlarında, 1952 yılı içinde daha muvazeneli bir vaziyet hüküm sürmüş ve libresi 117 cent ile 120 1/2 cent arasında bir değişiklik görülmüş, fakat standart fiat olarak 118 cent cari olmuştur.

KURŞUN

Dünya kurşun istihsâline ait istatistikler tam olmamakla beraber, başlıca müstahsil memleketlerin durumu hakkında malûmat mevcuttur. A. B. D. nde maden istihsali 384. 097 S. ton'dur (1951' de 388. 164 S. ton). Hurda v. s. den elde edilen kurşun miktarı da 470. 000 S. ton'a düşmüştür. (1951' de 520. 000 S. ton). Amerika'nın kurşun ithalâtı, 1951' de 258.000 S. ton iken, 1952' de 628. 000 S. ton'a fırlamıştır. Bu miktarın takriben 300. 000 S. ton'unun hükümetin stok ihtiyacını karşılamak için kullanıldığı ihtimal dahilindedir.

Avustralya istihsalini 223.000 L. tona çıkarmıştır. Kanada 165.000 S. ton (1951' de 152. 000 S. ton), Meksika 246 000 L. ton (1951 262. 000 ton), Güney ve Güney - Batı Afrika 44. 520 L. ton (1951 34. 200) Moroko (Morocco) 115. 000 S. ton (1951 93. 000 S. ton), Yugoslavya 67. 500 L. ton maden istihsal etmişlerdir.

Kursun fiatları yıl boyunca libresi 22 cent ile 13 1/2 cent arasında değişiklikler göstermiştir, Londra fiatları genel olarak A. B. D. lerifiatlarının ve bilhassa Avrupanın serbest piyasa fiatlarının üstünde kalmıştır.

A. B. D. nin yıllık istihlâki 1. 222. 000 S. ton'a, İngiltere'nin ise 194. 650 (yalnız cevher olarak) L. tonu bulmuştur.

ÇİNKO

Eldeki rakamlara göre, maden istihsalinde geçen yıla nispetle 150. 000 ton bir artma gösterdiği tahmin edilmektedir. Aşağıdaki cetvelde gösterildiği gibi A. B. D. 'i 661. 000 S. ton istihsal yapmıştır.

Dünya Cevher istihsali (S. Rusya hariç) (1000 ton)

	1950	1951	1952
A. B. D.	628	679	661
Kanada	318	884	867
Avustralya	186	179	238
Meksika	201	197	228
Peru	97	112	122
Belçika Kongo	82	98	97
İtalya	78	94	98
Japonya	57	71	95
Almanya	76	80	89
İspanya	70	79	85

Buna ilâveten 450. 500 L. ton (1951 de 303. 000) cevher ve konsantre cevher ithal etmiştir. A.B.D'nin rafineri istihsali ise, 961. 200 S. ton'u bulmuştur. 1952' de istihlâk edilen miktarda 849. 300 ton olarak tahmin edilmiştir. Geri kalanı müstehlik ve hükümet stokuna gitmiştir.

İngiltere'nin istihsali 68.700 L. ton olup, ithal ettiği miktar 229. 000 tona yükselmiş, istihlâki de 170. 900 L. tona inmiş, stoklar ise 166. 000 L. tonu bulmuştur. Dünya genel durumu dikkata alınırca tasfiye edilmiş çinko istihsal eden yirmi kadar memlekette yalnız altısı, Kanada, Belçika, Meksika, Avustralya, Norveç, Rodezya normal olarak ihracatta bir fazlalık gösterecek durumdadırlar. Kongo, Yugoslavya ve Peru da pek yakında bunlar arasına katılabileceklerdir.

Çinko fiatları yıl boyunca 19 1/2 centten, 1953 başlangıcında 12 1/2 cent'e kadar düşmüştür.

LONDRA METAL PİYASASI (The London Exchange)

1952 yılı, Londra metal piyasası tarihinde mühim bir rol oynamıştır. Ekim 1. 1952' de kursun piyasasının. Ocak 1, 1953 tarihinde de Çinko piyasasının tekrar açılması ve Bakır piyasasının açılması için yapılan teşebbüs ye hazırlıklar, bu devreye rastlar. Bu suretle "Londra Metal piyasası" bir kere daha dünyadaki liderlik mevkiine yükselmiştir.

Kalay piyasasına genel olarak Amerika Birleşik Devletleri hakim olmuştur. Senenin başlarında, dünya fiatları üzerinden kalay satın almak istemiyen R.F.C. (Reconstruction Finance Corporation), ithalâtın hususi firmalara devredilmesi üzerine stoklarında mevcut kalayın libresini 121 1/2 cent olarak tespit etmiş ve hususi firmaların ihtiyacı karşılayamamalarından istifade ederek piyasayı Nisan 1953 e kadar bu fiatta tutmağa muvaffak olmuştur. Londra'da ise faaliyet genel olarak yerli piyasaya münhasır kalmıştır.

Amerika'da, şubatta kurşun ve çinko üzerindeki gümrük resminin kaldırılması ile artan ithalât bu sefer fiatlarda fazlaca bir düşüklük yarattığından, gümrük resmi otomatik olarak sonradan tekrar mer'iyete girmiştir.

İngilterede Kurşun piyasasının açılması fiatların birden düşmesine sebep olmuştur. Ancak hükümetin stoklarının takriben 9000 L. tona kadar düştüğünü ilân etmesi üzerine fiatlar tekrar yükselmiştir. Bundan sonra 1953 başlarına kadar yine fiatlar düşmeğe başlamıştır. Aynı şey Çinko için de varit olmuş, hükümet çok az miktar çinko piyasaya sürmüştür.

Genel olarak söylenebilir ki metal fiatlarında bir belirsizlik ve bocalama vardır ve durumun siyasi havaya faz-

lası ile bağlı kalacağı zannedilmektedir.

ALÜMİNYUM

Aşağıdaki cetvelde görüldüğü gibi 1952'de dünya Alüminyum istihsalı 1. 950 000 S. ton ile bir rekor yapmıştır. A. B. D' lerinde ve Kanada'da yeniden önemli tesisler kurulmuş ve kurulmaktadır. Bunların en önemlisi "Aluminum co. of Canada Ltd" tarafından inşa edilen 500.000 S. ton kapasiteli tesis olup, 555.000 dolara mal olacaktır. Dünyanın diğer taraflarında istihsalin artmasına çalışılmakta ve bir çok yeni boksit madenleri açılmaktadır.

Alimünyum istihsalı (Rusya ve Peyk Devletleri Hariç) (1000 S Ton olarak)

	1950	1951	1952
Amerika B. D.	719	837	937
Kanada	396	447	500
Fransa	67	100	117
Batı Almanya	31		88 111
İtalya	41	55	57
Norveç	51	55	57
Japonya	27	41	47
Avusturya	13	29	43
İngiltere	33	31	31
İsviçre	21	30	29
Diğer memleketler	8	20	20
Y e k û n	1.407	1.728	1.949

Alüminyum fiatları son iki yıl libresi 19 cent olarak kalmış, 1952 Ağustosunda 20 cent'e ye 1953 yılının başında 20 1/2 cent'e yükselmiştir.

MAGNEZYUM

Uçak aksamında kullanıldığı için. silâhlanma ile birlikte istihsalı hızlandırılan Magnezyum hafifliği dolayısı ile önem kazanmaktadır.

A: B. D' lerinde istihsal 1951'de 40. 800 S. ton iken 1952' de 105. 833 S." tona yükselmiştir. İngiltere takri-

ben 3. 400 L. ton ingot magnezyum ithal etmiş, 2550 L. ton magnezyumda dahilde deniz suyundan istihsal edilmiştir.

Londra'da 1 Şubat 1952 de İngot Magnezyum teslim fiatı 2 şiling 4 1/2 penny'den 2 şiling 10 1/2 penny'e yükselmiştir.

Diğer memleketlerden Kanada hakkında rakamlar halen neşredilmemiştir. Japonya yeniden magnezyum istihsaline başlamaktadır. Norveç'te ise 1953 de 5000 L. ton istihsal beklenmektedir.

TİTANYUM

Titanyum aşağı kesafeti, yüksek metaneti ve corrosion (aşınma)ya karşı olan mukavemeti sayesinde büyük bir önem kazanmaktadır. Yalnız pahalılığı ve metal hakkında teknik bilginin azlığı, bu metalin kullanma sahalarını tehdit etmektedir. Bu sebepten Amerika ve İngiltere'de titanyum üzerinde araştırmalar hızlandırılmaktadır.

A. B. D'leri 1955' de 22. 000 ton titanyum istihsal etmek gayesindedir. 1952 yılındaki istihsal 1.100 S. ton olarak tahmin edilmiştir.

Japonya'da Titanyum endüstrisi gelişmektedir. Geçen yıl tecrübe sahasında iken 1953' de 500 tonluk bir istihsal beklenmektedir.

Kanada'da 1952' de 150.000 ton temizlenmiş Titanyum cevheri istihsal edilmiştir. Yeni bir rafinerin tamamlanması ile bu 300.000 ton'a yükselecektir. Hindistan ve Avustralya halen başlıca İlmenit ve Rutil membarları olmakta devam etmektedirler.

ASBEST

Dünyada en büyük müstahsil olan Kanada 1952 yılında 966. 382 S. ton krizotil (Chrysotile) istihsal etmiştir. Bu miktar 1951'de 973. 198 Ş. ton idi. Güney Afrikada istihsal, 1951 yılında

102. 000 S. ton iken 1952 yılında 123. 000 S. tona yükselmiştir. Bunlardan başka Güney Rodezya 84. 834 S. ton krizotil (1951 yılında 77. 663. S. ton), A. B. D. 51. 000 L. ton asbest istihsal etmişlerdir.

A. B. D. leri 1952 yılı içinde 625. 000 S. ton'a yakın, İngiltere ise 128.387 L. ton Asbest ithal etmişlerdir.

ANTİMUAN

Başlıca müstahsillerden Güney Afrika 11. 229 L. ton (1951 yılında 28.211 L. ton) kadar bir satış yapmıştır. A. B. D. lerinin cevher istihsalı 2000 S. tona (1951 yılında 3512 S. ton) ve tasfiye edilmiş Antimuan istihsalı ise 11.000 tona düşmüştür, (1951 de 12. 228 ton). Bunlardan başka Bolivya 8. 572 L. ton ihracat yapmış, Meksika muhtemelen 5. 000 tondan fazla, Yugoslavya ise vasati ayda 6.390 tonluk (cevher olarak) bir istihsal yapmışlardır.

Amerika Birleşik Devletlerinin Antimuan ithalâtı ise ayda vasati 1.000 L. tonu bulmuştur.

İngiltere'de Antimuan fiyatları 1951 haziranın da L. tonu 390 Sterling iken 1952 haziranın da L. tonu 225 sterlinge düşmüş, bu da bazı madenlerin kapanmasına sebep olmuştur.

NİKEL

Dünyanın başlıca müstahsili olan Kanada, 1952 yılında 140. 000 S. ton yahut hür dünya istihsalinin % 90' ını istihsal etmiştir.

Diğer memleketlerden Küba 15.000 S. ton kapasiteli bir tesis açmıştır. Fransız Kaledonyası takriben 7. 000 S. ton istihsal yapmıştır.

İngiltere'de Nikel fiyatları 1952 yılında L. tonu 454 sterling üzerinden muamele görmüş fakat Ocak 1953' de 483 sterlinge yükselmiştir .

KROM

Güney Afrika ve Güney Rodezya ve Filipinler refraktör kromit istihsalinde başta gelmektedirler. Türkiye, Rusya ve Yeni Kaledonya diğer büyük müstahsilleri teşkil etmektedirler.

1952 yılında Güney Rodezya 861. 839 S. ton (1951 yılında takriben 360. 000 S. ton), Türkiye takriben 550. 000 L. ton, Güney Afrika 458. 785 L. ton kromit satışı yapmışlardır.

Amerika Birleşik Devletlerinde kromit istihlâki, çelik endüstrisindeki grevler yüzünden 1951 yılında 1.212.408 S. ton iken 1952 yılında 1, 192. 800 S. tona düşmüştür. Buna rağmen ithalât % 10 bir artış göstererek 1. 580. 000 tona yükselmiştir. Bu ithalâtın % 29' unu Türkiye temin etmiştir, Amerika Birleşik Devletlerinin kendi istihsalı 1951 de 7. 000 ton iken 1952 de takriben 20.000 S. tona yükselmiştir. Maa-fafih yeni bulunan kromit cevherlerinin işletilmesi için faaliyete geçilmekte ve bu suretle 1960 yılında Amerika Birleşik Devletlerinde 900. 000 S. ton asgarî % 38 tenörlü kromit istihsalı beklenmektedir.

Dünya kromit rezervi 300. 000 000 ton olarak tahmin edilmektedir. Yine tahminlere göre 1950 yılında 1.415.000 L. ton olan hür dünya kromit istihlâki 1975 yılında takriben 2. 850. 000 L. tona yükselecektir.

KOBALT

Dünya Kobalt istihsalı 1952 yılında takriben 10. 000 ton olarak hesaplanmıştır.

Kongo 6. 500 ile 7. 000 ton arasında, Fransız Marokosu tahminen 7. 000 ton; Kanada 650 L. ton ve Kuzey Rodezya. 400 ile 500 L. ton arasında bir istihsal yapmışlardır.

Amerika Birleşik Devletlerinin istihlâki 1951 yılına nazaran % 9 bir ar-

tışla 5. 393 S. tonu bulmuştur. İthalât ise % 46 bir artışla 7. 584 S. tona yükselmiştir.

Amerika Birleşik Devletlerinde % 97 ile % 99 tenörlü Kobalt libresi 240 dolar (f. o. b. New - York) üzerinden muamele görmüştür.

MANGANEZ

Başlıca müstahsiller arasında Altın sahili (Gold Coast) 1952 yılında 794 192 L. ton (1951 yılında 806.000 ton), Hindistan 690.000 L. ton (1951'de 533. 000 L. ton) Manganez cevheri ihraç etmiş, Güney Afrika da ise satışlar .717. 624 S. tona yükselmiştir. Amerika Birleşik Devletlerinin % 35 veya daha yüksek tenörlü Manganez cevheri istihsalı de takriben 110. 000 S. tonu bulmuştur. Bundan başka Amerika Birleşik Devletleri Brezilya'dan 250.000 L. ton cevher ithal etmiştir. Bu arada Amerika'nın Türkiye Manganez'ine gösterdiği alâka da zikre şayandır.

Amerika Birleşik Devletlerinin umum cevher ithalâtı 1951 yılında 1. 768. 773 ton iken 1952 yılında 2. 400. 000 S. tona yükselmiş, İngiltere'nin - ithalâtı da 382. 566 L. tondan 433. 055 L. tona çıkmıştır. Amerika Birleşik Devletlerinin istihlâki grevler yüzünden % 10 bir düşme göstererek 1. 650. 000 S. tona inmiştir.

VOLFRAM MOLİBDEN ve VANADYUM

Hür dünyanın Volfram istihsalı 1952'de takriben 20. 000 tonu bulmuştur. Amerika Birleşik Devletlerinde, Hükümetin teşvik edici bazı kararları ile (meselâ volfram konsantrelerinde müsaade edilen Molibden miktarını % 0.40'dan % 2, 75'e çıkarmakla) volfram istihsalı 1951'de 6214 S. ton (% 60 Wo 3) iken, 1952' de 7168 S. tona ve ithalâta 6. 700 L. tondan 18. 310 L. tona yükselmiştir. Buna karşılık istihlâk 11. 989 L. tondan 9. 073 L. tona

düşmüştür. Artan kısmı da muhtemelen stok olarak ayrılmıştır. 1952 yılında A. B. D.'leri Güney Kore'den 9. 500.000 dolar değerinde Volfram alarak hepsini stoklarına geçirmiştir.

Portekiz 1952' de 4495 ton Volfram cevheri ihraç etmiş, (1951 yılında 4223 ton), bunu 1654 tonunu İngiltere almış (1951 de 2288) büyük kısmını da Amerika Birleşik Devletleri ithal etmiştir. Kanada'nın cevher istihsâli günde 600 ile 700 ton arasındadır.

Avustralya da istihsalini artırmaktadır.

Ocak 1952'de Volfram (% 65) fiyatları, İngiltere'de nakliyat dahil olmak üzere L. tonu 485 Shiling üzerinden tesbit edilmiştir. Haziran sonunda Hükümet kendi satış fiyatlarını 500 shilingten 476 1/2 shiling'e mubayaa fiyatlarını da 425 shiling'ten yılın sonuna da ise yine mubayaa fiyatlarını 370 shiling'e düşürmüştür.

Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin 1951 beyannamesine göre 1 Temmuz 1956'ya kadar, standart tenörlü Volfram konsantrelerini hükümet S. tonu'nu 63 dolardan mubayaa edecektir.

MOLİBDEN

Hür dünyanın Molibden istihsali 1952 yılında tahminen 24. 600 S. ton olup, bunun 21. 633 S. tonu (takriben % 87 si) Amerika Birleşik Devletlerine aittir. Diğer memleketler arasında yalnız Şili bariz bir istihsal göstermiştir.

VANADYUM :

En fazla Vanadyum istihsâl ve istihsâl eden memleket Amerika Birleşik Devletleridir ki, dünya istihsâlinin yarıdan fazlasını temin etmektedir. Diğer müstahsillerin en mühimleri Peru, Kuzey Rodezya ve Güney - Batı Afrika'dır.

BERİL (Beryllium)

Dünya istihsâli 1951'de 5590 ton iken, 1952 de 7000 S. ton olarak tahmin edilmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri 550 S. ton istihsâl yapmış (1951 de 404 S. ton) ve 5500 S. ton (1951 de 4316 S. ton) % 10 dan fazla BeO havi cevher ithal etmiştir ki bunun tahminen % 40'ı Brezilya'dan temin edilmiştir.

Brezilya, hükümetin müsaadesi ile 4000 ton Beril cevheri ihraç etmiştir. 1951 yılında hükümet cevheri stok etmek niyeti ile ihracatı 1500 ton olarak tahdit etmiştir.

Diğer müstahsillerden Kuzey Rodezya 1186 L. ton, Güney Afrika 413 L. ton (1951 de 583 L. ton), Güney - Batı Afrika 591 L. ton (1951 de 741 L. ton) cevher istihsâl etmişlerdir.

Amerika Birleşik Devletlerinde % 8 BeO'den aşağı olmayan yerli cevherler için teşkil olunan bir programa göre, 30 Haziran 1955'e kadar mubayaa fiyattan libresi 20 cent veya S. tonu 400 dolar olarak tesbit edilmiştir. Tenörün artması ile bu fiyatda yükselmiştir.

KOLUMBİYUM ve TANTALUM

Yüksek hararetlere mukavim halitalarda kullanılan Kolumbiyum ve Tantalum istihsâlini arttırmak için, 31 Aralık 1956 tarihine kadar yahut 15.000.000 libre birikinceye kadar, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti bizzat cevher müstahsiline cevherin esas fiyatının % 100'ü kadar ayrıca bir bono teklif etmektedir. Bu program şimdiden bazı kumpanyaları bilhassa Nijerya müstahsillerim teşkilâtlarını genişletmeğe teşvik etmiştir. Nijeryanın 1952 yılındaki istihsâli 855 L. tonu geçmiştir.

Dünya istihsâlinin takriben % 95 ini temin eden Nijeryadan başka, Orta

ve Doğu Afrika'da, Kuzey Norveç'te, Avustralya'da, İngiliz Gine'sinde keşfedilmiş yataklar mevcuttur ve yakında işletilmeye başlanacaklardır.

Diğer önemli inkişaf lar da "U. S. Geological Survey" tarafından yapılan etü dler neticesinde, Amerikanın Arkansas eyaletinde çıkarılan ve % 0. 05 kolumbiyum ihtiva eden boksit cevherinin temizlenmesi ile geri kalmış artıklardan kolumbiyum istihsalinin mümkün olabilmesi ihtimalidir. Bu artıklardan istifade mümkün olursa ithalâtın % 80'i kadar bir istihsal yapabilecektir.

DEMİR ve ÇELİK

İkinci Dünya Harbinden sonra, ilk defa olarak çelik darlığının ortadan kalktığı ve bir bolluğa doğru gidildiği müşahade edilmektedir. Dünya çelik istihsalı 1947 yılında 134. 000.000 L. ton iken 1952 yılında 208. 000.000 L. tona yükselmiştir. Amerika Birleşik Devletleri yalnız Dünya çelik istihsalinin takriben % 45' ini temin etmektedir. (Ba-

zı plânların tahakkuk etmesi neticesinde, bu istihsal kapasitesinin 1952 yılı sonun da 110. 000.000 L. tona çıkması ümid edilmektedir.

Diğer taraftan Avrupa Ekonomi Birliği (Economic Commission for Europe) ne göre, Rusya'nın istihsalı % 12 bir artışla 34. 447. 000 L. tona yükselmiş, beş peyk devletin (Çekoslovakya, Doğu Almanya, Polonya, Macaristan ve Romanya) istihsalı de % 14 bir artma göstermişlerdir. Buna karşılık, İngiltere'de İngot çeliği istihsalı yalnız 750. 000 L. ton kadar bir fazlalık göstermiş ve ilk defa olarak İngiltere'de çelik ithalâtı ihracatı geçmiştir.

Mamafih Batı Avrupa harekete geçmektedir. Harpten sonra İngiltere istihsalini yüksek bir seviyede tutmağa muvaffak olmuştur. Yeni bir program ile istihsalin yılda 20. 000.000 L. tona çıkması karar altına alınmıştır. Batı Almanya ve Schumann plânına dahil diğer devletler de çelik endüstrilerini daha fazla geliştirmektedirler.

Bütün Batı Almanya, Fransa, Belçika, Lüksemburg, Hollanda ve İtalyada, kömür, demir cevheri, hurda ve çelik için tek bir piyasa hüküm sürmektedir. Bu altı devlet arasında serbest ticarete mani olan belli başlı engeller kaldırılmış ve şimdi de kömür ve çeliğin bu saha içinde hareketini tahdit eden farklı fiatlar, hisse ve paylar, ithal ve ihraç gümrük resimleri gibi kantitatif engellerin de ortadan kaldırılmasına çalışılmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri, Sovyet bloku ve Batı Almanya'dan başka, Kanada, Güney Afrika, Avustralya ve Hindistan'da çelik istihsalini arttırmak için tedbirler almışlardır.

Gayet zengin demir membarları olan, fakat kâfi derecede kömür ve nakliye kolaylıkları bulunmayan Latin Amerika'sında da ufak tesisler vücut bulmaktadır.

Dünya Çelik istihsalı
(Milyon 1. ton)

	1937	1951	1952 (x)
A. B. D.	50,57	93,93	83,18
Rusya	17,50	30,80	34,45
İngiltere	12,98	15,64	16,42
Batı Almanya	15,37	13,29	15,56
Fransa	7,79	9,68	10,70
Doğu Avrupa	6,45	9,39	10,66
Belçika	3,80	4,99	5,02
Lüksemburg	2,47	3,03	2,95
İtalya	2,05	3,03	3,48
Saar	2,30	2,56	2,78
Diğer Batı Avrupa Memle.	8,09	5,02	5,43
Kanada	1,40	3,19	3,32
Hindistan	1,26	1,50	1,60
Avustralya	1,10	1,44	1,60
Güney Afrika	0,33	0,93	1,20
Güney Ame.	0,77	1,71	2,00
Diğer memle.	1,01	7,27	7,90
Y e k û n	130,28	207,33	208,57

(x) tahmini

İngiltere'de Mart'tan itibaren kömür fiyatlarının yükselmesi endüstrinin bütün kollarında ciddi bir ilgi toplamıştır.

Başka memleketlerde de mevcut olan istihâl, nakliyat ve büyük miktarda ham madde tedariki meseleleri, üzerinde durulan en mühim noktalar- dır. Meselâ geçen yıl 16. 400. 000 L. ton çelik istihâl etmek için 55. 000.000 L. ton demir cevheri, hurda demir, Kal- ker ve kömür kullanılmıştır. Diğer kü- çümsenmemesi icap eden ticari mesele- ler arasında deniz ve demiryolu nakli- yatının temini de çelik endüstrisinin kapasitesi üzerinde önemli tesirler gös- termektedir.

Demir rezervi bakımından işletil- memiş zengin bölgeler mevcuttur. Bun- lar arasında önemlileri, Quebec, Labra- dor, Venezuela, Liberya, New - Found- land, Siera Leone ve Conakry (Fransız Batı Afrikası) bölgeleridir.

Bu sebeple demir cevheri tedariki bakımından bir endişe mevcut değil- dir.

KÖMÜR

Batı Avrupa kömür endüstrisi ile alâkadar en önemli hâdise 1952 yılında Avrupa Demir ve Çelik Endüstrisi Bir- liğinin teşekkül etmesidir. Batı Alman- ya, Fransa, Belçika, Hollanda, İtalya ve Lüksemburg devletlerinden müteşek- kil geniş bir saha içindeki kömür ve çe- lik istihâlim ve tevziyatını kontrol et- mekte olan bu teşekkül kömür istihâ- linde, A. B. D. ve Sovyet blokundan sonra, üçüncü gelen ekonomik bir bir- lik yaratmıştır.

Bu Avrupa Birliğinin 1952 taş kö- mür istihâli, 240. 000. 000 ton'u bul- muştur ki bunun 4. 500.000 tonu Av- rupa'nın diğer kısımlarına ihraç edilmiş ve bundan başka 5. 000.000 ton kok (Batı Almanya'dan) İsveç'e satılmış- tır. Yıl içinde Avrupa Birliği memle-

ketlerine çoğu A; B. D. ve İngiltere'den olmak üzere 22. 300. 000 ton kömür it- hâl olunmuştur.

Belli başlı kömür istihâl eden memleketler[*] (Milyon Ton)

	1950	1951	1952 D
A. B. D.	497	576	505
Rusya	252	295	300
Avrupa Birliği	291	313	360
İngiltere	215	223	227
Polonya	81	87	92
Çekoslovakya	45	bilin.	bilin.
Japonya	39	43	42
İndia	32	32	36
Güney Afrika	26	26	28
Avustralya	24	24	25
Kanada	17	17	17
Yeni Zeland	3	3	3
Güney Rodezya	2	2	3

[*] Burada tona] her memleketi has sistem üzerinden l. (long), s. (short) veya m. (metrik) ton olarak, verilmiştir.

[!] Muvakkat.

1952 yılında İngilterede kömür fi- atları artmış, halk kömürün tonu için 10 1/2 shiling daha fazla ödemek zorun- da kalmıştır. Maamafih bu fiyat artışı ihraç fiyatlarına teşmil edilmemiştir. Grevler neticesinde İngiltere'nin kömür kaybı 1. 390. 000 L. tonu bulmuştur.

Amerika Birleşik Devletlerinde de 1952 taş kömür istihâli evvelce 565. 000.000S. ton tahmin edilmişken çelik endüstrisinde vuku bulan grevler neticesinde 100. 000.000 S. ton kadar bir kayıp kaydetmiştir. Diğer taraftan petrol ve tabii gazın endüstride daha fazla kullanılarak bir çok yerlerde kö- mür yerine kaim olması da, istihâlin düşmesinde tesirler göstermiştir. Buna karşı tesisler petrol, gaz ve hidro - elektrik enerjisi ile rekabet edebilmek için mekanizasyon yoluyla istihâli artırarak işletme fi at lar ını düşürmek ga- yesini gitmektedirler.

Amerika Birleşik Devletlerinin 1952 Antrasit istihsâli, yekûnun % 8'ini teşkil etmekte olup, bu miktarın % 26 sıda açık işletme ile çıkarılmıştır. Taş kömür istihsâlinin % 23 ü de gene açık işletmelerden temin edilmiştir. Taş kömür işletmelerinde vasati randıman 7. 25 S. ton (İngiltere 1. 19 L. ton) antrasitte ise 2. 95 S. ton olarak kaydedilmiştir.

ELMAS ENDÜSTRİSİ

Monopolü elinde tutan "Central Selling Organization"nın elmas satışları 1952 yılında, 1951 yılına nispetle biraz artmıştır. (Cetvele bakınız).

milyon krat'ı zımpara taşlarında ve diğer âletlerde kullanılmıştır.

GÜNEY AFRİKA

Geçen ve şimdiki yıllar Güney Afrika'nın ekonomik tarihinde ihtimal ki, büyük bir önem kazanacaktır. Yeni inkişaflara bakılırsa bu memlekette altın taşıyan "reef" lerin ihtiva ettiği uranyum büyük ümitler yaratmaktadır. Bu müspet manzaraya mukabil iki menfi tesir göze çarpmaktadır. Birincisini yeni inkişafları karşılayacak kâfi sermayenin tedarikindeki güçlük, diğeri de yerli işçi kıtlığıdır.

Altın madenciliğinde genel olarak

Kıymetli Taş ve Endüstriyel Elmas Satışları

Yıl	Taşlar (£ 000.000)	End. Elmas (£ 000.000)	Toplam (£ 000.000)	End. Elmas % nisbeti
1944	13,2	3,8	17,0	22,3
1945	21,0	3,5	24,5	16,7
1946	26,1	3,5	29,6	11,8
1947	20,1	4,4	24,5	18,0
1948	26,8	11,3	38,1	29,6
1949	19,9	8,5	28,4	29,6
1950	38,3	12,6	50,9	24,8
1951	46,8	18,3	65,1	28,0
1952	45,8	23,8	69,6	34,3

İstihsalde başta gelen Belçika Kongosu 1952 yılında 10. 985. 791 krat endüstriyel elmas ve 530. 167 krat taş ihraç etmiştir. Diğer müstahsillerin satışları halen belli değildir. Mamafih inkişaf genel olarak yavaştır, yalnız madencilik metotlarında son yıllarda bazı yenilikler görülmüştür.

Dünyanın en fazla elmas istimal eden memleketi, A. B. D. 1936 yılında 1. 000.000 krat endüstriyel elmas ithal ederken, bu miktar 1952 de takriben 12.000.000 krat'a-yükselmiştir ki, bu dünya istihsâlinin % 80 ini teşkil etmektedir. Bu miktarın takriben 1

masraflar artmış ve L. ton başında 2,3 şiling yükselmiştir. 1951 yılında genel kazanç 137. 494. 860 Sterling'den 1952 de 141. 271. 310 Sterling'e yükseldiği halde, kâr 1951 de 44. 157. 054 Sterling'den 1952 de 38. 746. 307 Sterling'e düşmüştür. Buna tesir eden sebepler arasında, enflasyon emareleri ve işçi darlığı gösterilmektedir. Daha iyi mekanizasyon vasıtasıyla işçi darlığının tesiri kısmen giderilmekte ise de işçi vaziyetinin düzeleceği ümit edilmektedir.

Büyük önem kazanan Uranyum'un tâli metal olarak elde edilmesi için, bir

yıl evvel altı kumpanya harekete geçmişti. Bu miktarın halen 16 ya yükseldiği bildirilmektedir. Uranyum'un en zengin olduğu tabakalar Witwatersrand Serileri'nin üst "reef"leridir.

Uranyum'un Güney Afrikadaki önemini belirtmek için, sunu söyleyebiliriz ki "West Rand Consolidated" Şirketi 1952 yılının son üç ayı içinde uranyum'dan 125. 000 Sterling net ka yapmıştır ki bu, aynı müddet zarfında altından elde edilen 400. 000 Sterling net kâr yanında hiç te ehemmiyetsiz bir yekûn sayılamaz.

Orange Free State'de, sondaj deliklerinde yapılan radyoaktif "Logging" neticesinde altın'ı havi, uranyumu taşıyan muhtelif horizonlar tesbit edilmiştir. Görünürde uranyum, sahanın kuzey kısımlarında fazla olup, gittikçe artarak bazı istisnalar hariç Harmony Virginia - Merriespruit sahaları en zengin yatakları ihtiva etmektedir.

DİĞER METALLER ;

Altın'dan başka diğer maden sahalarında da 1952 yılında büyük inkişaf kaydedilmiştir. Bu madenlerde yapılan istihsalin değeri 1951 yılına nispetle % 15 bir artış göstererek 44. 200. 000 Sterling'i bulmuştur. En büyük irkişaf asbest madencilğinde kendili

göstermiş ve bilhassa "chrysotile" istihsalî 1951 de 14. 489 L. ton (1.070.000 Sterling değerinde) iken bu miktar 1952 de 24. 680 L. tona (2. 238. 000 Sterling değerinde) yükselmiştir.

Platin metalllerinde de satışlar artmış, 4. 135. 866 Sterling değerinde. 172. 766 oz. metal satılmıştır. Bu miktar 1951 yılında 145. 395 oz. olup, değeri 3. 405. 452 Sterling idi.

MOZAMBİK

Mozambik'te şimdiye kadar esaslı araştırmaların yapılmadığı herkesçe malumdur. Binaenaleyh, yılın en önemli olayı, hükümetin E. C. A. yardımlarından faydalanmağa teşebbüs etmesi ve Koloni içindeki cevher imkânlarını incelemek maksadıyla bir Amerikan heyeti celbetmesi olmuştur.

Cevher imkânları bakımından ilk nazarı dikkati çeken, Tete ve Alto Ligonha pegmatit'lerin civarındaki uranyum taşıyan sahalarlardır. Mamafih tekniğin ve sermayenin kifayetsizliği bu radyoaktif sahanın inkişafına mani olmuştur. Bir hükümet ekibi tarafından yapılan araştırmalar neticesinde, cevher içindeki radyoaktivite'nin yer yer çok değişken olduğu anlaşılmıştır.

Bundan başka Alto Ligonha pegmatitleri içinde tantalite, mika, beril, altın ve değerli taşlar mevcuttur. Fakat teknik idarenin zayıflığı yüzünden kâti derecede istifade edilememektedir.

Lourenco Marques yakınında petrol sondajı halen devam etmektedir ve memleketin kaynakları arasında, da en fazla petrole ümit bağlanmaktadır.

GÜNEY RODEZYA

1952 yılında Cenubî Rodezya base metal istihsalinin sağladığı gelir 100 milyon Sterlingdir. Bu ise bütün madenlerin topyekûn sağladığı gelirin üçtebirini teşkil eder.

Maden Satışları (Ton olarak)		
	1951	1952
Antimuan	28.211	11.229
Asbest :		
Amosite	49.845	58.052
Blue (Mavi)	36.900	40.954
Chrysotile	14.489	24.680
Kromit	564.017	458.785
Kömür	28.787.000	30.038.000
Bakır	38.633	37.606
Demir cevheri	1.560.277	1.933.188
Manganez	704.133	709.248
Kalay	808	997

Krom için Royalty rate, şirketlerin stoklarını ilân etmeleri üzerine düşmüşse de bu vaziyet nazarı itibare alınınca kaydedilen artma yine herhangi bir senede olandan daha yüksektir. Resmen 33. 797 ton krom, 2. 590. 893 İngiliz lirası olarak değerlendirilmiştir.

Altın madenciliğinin desteklenmesi :

İlk defa olarak 1952 de asbest istihsâli kıymetçe altın istihsalini geçmiştir.

Hükümetin eskiden olduğu gibi sadece altın istihsâlinin % 40 ı için değil bütün satılan altın miktarı için prim verme karar istihsali 1940 dan beri ilk defa olarak biraz arttırmış ise de 496. 731 f. oz. 6. 519. 915 İngiliz lirasına satılmıştır. 84. 834 ton asbest ipliği ise 6. 651. 975 İngiliz lirası sağlamıştır.

Asbest faaliyetleri artmakta devam ediyor.

1952 de Rodezya asbest elyafının bir tonunun fiyatı 78. 41 İngiliz lirası idi. Bu miktar 1951 de 70. 20; 1950 de 64, 53; 1949 da 50. 06 ve 1948 de 37.81 idi.

Rodezya kromunun değeri harpten beri hemen hemen iki misline çıkmıştır. Bir ton kromun vasatı fiyatı 1952 de 4. 97; 1951 de 4. 63; 1950 de 3. 79; 1949 da 3. 67 ve 1948 de 3. 25 İngiliz lirası idi. Stokların ilânına rağmen, 1952 istihsâli ayda 30.000 ton'u bulmuş tur ki bunun piyasada Rodezya kromu için vakî talebin ancak % 60 ını teşkil ettiği zannedilmektedir. Demiryolu nakliyatı halâ tahdit edici bir âmildir. Kore harbi, Rodezya "Scheelite" yataklarındaki alâkayı arttırmış ve Tungsten istihsâlini 1950 deki 65 tondan 1952 de 430 tona yükseltmiştir.

Wankie bölgesinde maden kömürü :

Bu bölgenin şimalinde 1952 de 20. 000.000 tonluk bir maden kömürü

yatağı bulunmuş ve diğer bir yatakta 1956 ya kadar 5. 000.000 ton sağlayacaktır.

Maden istihsali (Ton olarak)			
	1950	1951	1952
Asbest	71.527	77.963	84.834
Krom	321.353	330.989	861.839
Kömür	2.345 841	2.535.449	2.821.221
Tungsten	65	235	430
Berilyum	932	1.110	1.186
Mika	450	384	836
Kalker	282.704	293 904	435.233
Kalay	105	95	57
Demir	15.223	31.161	21.002
Magnezit	9.495	16.330	12.078
Demir cevheri	63.070	54.149	71.465
Bakır	129	105	120
Antimuan cev.	44	137	229
Lithium cev.	200	2.645	1.480
Tantalum	—	—	5
Dolomite	—	—	5.985
Arsenik	126	84	568
Manganez cev.	—	—	1.580

KUZEY RODEZYA :

Oldukca düşük piyasa fiyatlarına ve Afrikalı maden amelelerinin üç haftalık grevleri yüzünden kayıplara rağmen, 1952 maden istihsâli % 10 artmıştır. Bütün istihsâlin değeri 79.254. 907 İngiliz lirası olarak kıymetlendirilmiştir.

Bakır istihsâli : Blister bakır istihsali 1946'da 128. 749 ton iken 1952' de 200.799 tona ve elektrolitik olarak tasfiye edilmiş bakır ise, aynı müddet içinde 53. 540 dan 111. 55 tona yükselmiştir. Elektrolitik olarak tasfiye edilmiş bakırın bir tonuna 20 İngiliz lirası verilmektedir ki, bu yüksek fiyat bu cins bakırın ihracını teşvik etmektedir.

Gittikçe artan prospeksiyon faaliyetleri, büyük bakır yataklarının keşfi ile neticelenmiştir. Bu yeni yataklar, is-

tihsâl safhasına girmeden bile Rodez-ya'nın şimdiki bakır istihsâlinin halihazır ingiliz ham bakır ihtiyacını fazlasıyla karşılayabileceği tahmin edilmektedir. Mevcut bütün maden ocaklarının istihsali bir senede 360. 000 tona yükselebileceği gibi şimdi inkişaf halindeki ocaklardan da 100. 000 tonluk bir artış beklenebilir.

Mineral İstihsali (Ton olarak)			
	1950	1951	1952
Bakır (blister)	198.760	205.996	200.799
"(elektrolitik)	77.678	103.146	111.555
Çinko	22.715	22.590	22.890
Kurşun	13.685	18.970	12.600
Kobalt halitası	1.746	1.836	1 249
Ba. (konsantre)	289	188	5.563
Kalker	107.160	169.016	272.094
Kobalt madeni	—	—	32
Vanadium pent oksit	—	158	76
Mika (levha)	2	6	17
Kalay (konsantre)	6	4	16
Manganez	1.732	0.260	3.926
Demir	—	—	5.943
Berilyum	—	—	8
Silika sahresi	165	1.012	4.333
Kobalt	-	-	2

BELÇİKA KONGOSU ve BUANDA - URUNDİ

Bu memleketlerin ekonomisi için maden sanayiinin ehemmiyetini son sene bir kere daha teyid etmiştir.

1952 de mineral ihracatı 12. 107. 963. 085 Belçika frankını bulmuştur ki bu takriben umumî ihracatın % 60 ını teşkil eder. 1951 için bu değer 9. 769. 079. 179 Bl. fr. dir. (Belçika frankı Belçika Kongosu frankının aynıdır).

Hakkında malûmat neşredilmemiş plan uranyum bir tarafa bırakılırsa, balar ihracatı başta gelir. 1952 yılı ihracatı 204. 219 ton ve 6. 159. 938. 818 Bl. fr. değerindedir. 1951 yılı ihracatı ise 183. 930 ton idi.

Bu yılki mineral inkişaflarını göz önünde tutarak, "Bamoca Syndicate" umumiyetle bakır, kurşun ve çinko aranmasını isdihdaf eden jeolojik prospeksiyon ve sondajlara metodik bir şekilde devam etmektedir. Madimba Bölgesinde yukarda mezkûr sendika tarafından bakır ve Remina (Afrika maden araştırma firması) tarafından Kongo'nun büyük santral bölgesinde petrol

Mineral ihracatı			
	Birim	1951	1952
Bakır	ton	183.930	204.219
Kobalt	Klg.	9.708.770	11.608.042
Sinaî elmas	Krat	9.714.159	10.985.719
Mücevher elması	Krat	617.216	530.167
Kalay (konsantre)	ton	13.718	16.036
Kalay (ingot)	ton	2.713	2.860
Altın	Klg.	11.375	13.489
Çinko (cevher)	ton	116.925	92.186
Çinko (tavlanmış)	ton	51.709	46.842
Çinko (metal)	ton	0.4	30
Manganez cevheri	ton	65.723	127.426
Tungsten (konsantre)	ton	471	854
Tantalum-niobium cev.	ton	211	207
Gümüş (eritilmiş)	Kg.	1.016.	5.249
Kadmiyum	Kg.	24.854	19.550
Tantallı cevher	ton	6.824	837
Tantalit cevheri	ton	24	2

için önemli prospeksiyonlar yapılmaktadır. Remina bu işi büyük bir Belçika sendikası için yapmaktadır.

DOĞU AFRİKA

Muhtelif jeolojik etüdüleri esaslı prospeksiyonlar takip etmekte ve bu hususta Kenya'daki siyasî huzursuzluğa rağmen, büyük inkişaf lar kaydedilmektedir. Her yerde istihsalinde bir düşüş gösteren altını, bas mineraller tekrar gölgede bırakmaktadır. Mamafih; serbest piyasada satılan altının % 40 ının yüksek fiyatla satılması bu vaziyeti telâfi etmektedir.

Elmas istihsalinden sonra kurşun istihsali başta gelir. Önemli yeni bir altın inkişafı olmamıştır. Altın istihsali umumiyetle eski ocaklardan gelmektedir. Müstahsile istihsâlinin % 40 mı serbest piyasadan satmak hakkını yeren karar, istihsâlin düşmesine rağmen altının, değerini muhafaza etmesini sağlamış ise de büyük prospeksiyon faaliyetlerini teşvik edememiştir.

Gümüş :

işletilmekte olan altın yataklarının ekserisi gümüş ihtiva ettiğinden, gümüş esasen talî bir istihsâl maddesidir. Ve binnetice altın istihsâli ile birlikte ihraç edilir. 1952 yılında ihraç edilen gümüş 10. 000 İngiliz lirasından biraz fazla bir gelir sağlamıştır.

Mika :

Eski bir gelir kaynağı ve istihsâl maddesi olan bu mineral umumiyetle Morogoro bölgesinden elde edilmekte olup levha mika tonajında bir artış kaydedilmemiştir. Mika ihracatının elde ettiği gelir 140. 000 İngiliz lirasıdır ki, bu geçen senekinden 20. 000 İngiliz lirası fazladır.

Kalay ve Tungsten :

Sene içinde kalay istihsâlinde bariz bir düşüş ve Tungsten istihsâlinde

daha küçük bir azalma müşahade edilmiştir. Binnetice, bu minerallerin ihracat kıymetleri sıra ile 47. 000 ve 45.000 İngiliz lirasına düşmüştür.

Yeni propeksiyon neticesi büyük kömür ve demir yatakları bulunmuşsa da bunlardan istifade edilmesi, düşünülen demiryolu irtibatına bağlıdır.

KENYA :

Altın müstesna, mineral istihsâli kat'i bir şekilde gelişme göstermiş ve sağladığı gelir 1. 750. 000 İngiliz lirası olarak kıymetlendirilmektedir. Talî mineraller olarak Bakır, Kursun ve Çinko da ihtiva eden altın istihsâli 1952 de 4. 200 oz. luk bir miktar düşmüştür. Altın istihsâlinin % 50 sinin serbest piyasada satılmasına rağmen, istihsâlin mecmuu değeri son yıldaki değeri olan 235. 000 den bu yıl 134. 000 İngiliz lirasına inmiştir. Diğer mineraller de istihsâl edilmekte ve yeni yataklar bulunmaktadır.

UGANDA :

Madencilikte kaydettiği son inkişaf lar, bu memleketi yakında mühim bir mineral müstahsili haline getirecektir. Son yıla nazaran bu yıl maden ihracatı biraz düşmüşse de, sarf edilmekte olan gayret ve faaliyetler bir çok sahalarda büyük mikyasta inkişaf lar sağlamıştır.

Altın istihsâli azalmakta, fakat wolfram istihsali ise en. yüksek mertebeye erişmektedir. En eski gelir kaynağı olan kalay 1951 de bir azalma göstermişse de, yeni faaliyetler istihsâli yakında arttıracaktır.

Bulunan yeni bakır ve kobalt yataklarına, dünyanın en büyük yataklarından biri nazarıyla bakılmaktadır. Bunların işletilmesi için yapılmakta olan elektrik tesisatı 2. 000.000 İngiliz lirasına mal olacağı ve 1955 de istihsâlin başlayacağı tahmin olunmaktadır.

1952 Mineral istihsali Tanganyika (sade ihracat)			
		1951	1952
Kurşun (konsantre)	ton	2.965	4.837
Tuz	ton	3.870	4.483
Gümüş	oz	33.500	35.900
Kalay (konsantre)	ton	92	63
Tungsten	ton	89	36
Elmas	Krat	8 595	331.543
Altın	oz	129.439	64.693
Kaolin	ton	47	164
Levha mika	ton	70	109
K E N Y A			
Diatomit	ton	4.200	5.933
Altın (buillion)	oz	19.000	14.000
Jips	ton	82	1.593
Kyanite	ton	2.500	7.975
Tuz	ton	19.084	14 835
Soda	ton	N. A.	118.371
U G A N D A			
Bizmut	Cwt (50 kg)	56	80
Columbit	ton	19	4
Galen	ton	12	2
Altın	oz	223	221
Kalay	ton	162	164
Wolfrarn	ton	144	132

İNGİLİZ BATI AFRİKASI

Batı Afrika sömürgelerinde büyük siyasî değişiklikler vuku bulmakta ve hükümet isleri büyük mikyasta Afrikalı mümessillere devredilmektedir.

Bütün dünyada Batı Afrika minerallerine gösterilen rağbet devam etmekte ve binnetice bu mineraller için yüksek fiyatlar ödenmektedir. Bu sömürgeler tabii servet kaynaklarının inkişafında, içtimaî hayat ve eğitim sahalarında mühim inkaşaf lar kaydetmektedirler.

NİJERYA :

Kuzey Nijerya'da pyrochlore ihtiva eden granitlerin bulunduğunu bildiren bir rapora göre bu granitler muhtemel bir uranyum ve niobium kaynağıdır. Pyrochlore esaslı bir radyoaktif

mineraldir, fakat fiziki teknikle granitlerden saf pyrochlore istihsâlini sağlamak pek zordur. Eğer bu zorluklar bertaraf edilebilirse büyük ve mühim bir uranyum ve niobium kaynağı sağlanacaktır. Şimdiye kadar gizli tutulan jeolojik etüdlerin mahiyeti açıklanırsa, bu hususta büyük bir alâka uyandıracığı tahmin edilmektedir.

Ana mineral ihracatı tabloda gösterilmiştir. 1952 ihracatının sağladığı gelir 9. 059. 576 İngiliz lirası olup 1951 de ise bu değer 9. 858. 916 İngiliz lirası idi. ilâveten, 1952 yılı altın istihsâli 1. 349. f. oz. olup, 14. 458 İngiliz lirası olarak kıymetlendirilmektedir. 1951 yılında bu miktarlar 1. 982 f. oz. ve 21. 628 İngiliz lirasıdır. İstihsâl edilen bütün kalay Amerika Birleşik Devletlerine ihraç edilmektedir. İşletme fiyatları ton basma 50 İngiliz lirası artmakta iken konsantre fiyatlarında da ton başına 90 İngiliz liralık bir düşüş görülmektedir. Bu vaziyet karşısında, istihsâlde bir azalma vukubulacağı muhakkak addedilmektedir ve kalitesi de düşmektedir. Columbit istihsâli artmaktadır; çünkü Birleşik Devletleri % 65 lik ham mineralin beher tonuna 845 ile 2070 İngiliz lirası gibi yüksek bir fiyat ödemektedir.

ALTIN SAHİLİ :

Volta nehri yakınında yapılması tasarlanan alüminyum projesi nihayet 210. 000 tonluk bir alüminyum istihsâli sağlayacaktır. Bu proje 100.000.000 İngiliz lirasına, mal olacaktır. Bu sömürge nin başlıca ihracat mineralleri elmaslar, altın, mangan ve boksit olup, tabloda gösterilmiştir. 1951 ihracatının sağladığı 22. 034. 648 İngiliz liralık bir gelire mukabil, 1952 yılında 23. 243. 399 İngiliz lirası temin etmiştir. Memleketin kalkınma ve refahında maden endüstrisi mühim bir rol oynamaktadır. Serbest piyasada satılan altın oz. başına 20 s. fazla para getirmektedir.

Bu amelenin yevmiyelerini % 20 arttırmıştır. 1951 deki 699. 000 f. oz. luk altın istihsaline, karşı bu yılki istihşâl 691. 459. f. oz. dur.

Elmaslar :

1920 de başlayan elmas istihşâli, cem'an bugüne kadar 2. 000. 000 krata varmıştır. Elmas yataklarının elmas muhtevası genel olarak metre küp başına 1. 7 ile 2 kat arasında değişir ve istihşâl, sınaî taşların % 85 ini teşkil eder. Elmaslar küçüktür; şimdiye kadar elde edilen en büyük elmas takriben 4 1/2 kat ağırlığındadır. 1952 elmas ihracatı 2. 051. 496 krat ile rekoru kırmıştır ve memlekete 5. 547. 027 İngiliz lirası sağlamıştır. Endüstri elmaslarının dünya pazarlarındaki fiyatları düşük olduğundan, 1952 yılı vasatı elmas fiyatı 1951 yılına nispete daha düşüktür. 1952 elmas ihracatı bütün mineral ihracatının % 70 ini teşkil ettiği gibi, 1951 yılındakinin de iki mislidir.

Manganez :

Altın sahilinin altın istihşâli, dünya istihsalinin ancak % 3 ünü teşkil et-

Mineral ihracatı

N İ J E R YA

		1951	1952
Kalay	ton	11.753	10.575
Kolumbit	ton	1.092	1.228
Wolfram	ton	19	47.5
Diğer madenler	ton	79	170

(kurşun, çinko v. s.)

A L T I N S A H İ L İ

Elmaslar	Krat	1.712.033	2.051.496
Altın f.	oz.	692.801	711.095
Gümüş	oz.	52.542	44.116
Manganez	ton	806.080	794.192
Boksit	ton	129 328	74.368
Diğer madenler	ton	111	87

S İ E R R A L E O N E

Demir cevheri	ton	1.140.325	1.152.485
Altın	f. oz.	3.151	2.591
Krom	ton	16.165	22 904

meşine karşı, manganez istihşâli yüksek kaliteli dünya istihşâlinin dörtte birinden fazladır.

Boksit :

1952 boksit ihracatı 74. 368 ton olup geçen seneye nispete bir düşüş arz etmektedir.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

Resmî istatistikler bize aşağıdaki malûmatı sağlamaktadır :

Altın :

Gittikçe artan masraflar ve altın fiyatlarının tespit edilmiş olması ve nihayet son harp esnasında altın sanayinin muvakkaten kapatılışı, istihşâli taniyet etmiştir. Son harbi müteakip 1950 ye kadar senevi bir artış kaydedilmiştir. 1950 istihşâli 2. 300. 000 f. oz. u bulmuşsa da, 1951 de 1, 900. 000 f. oz. a ve 1952 de de 1. 653. 000 f. oz. a düşmüştür.

Gümüş :

Bakü, kurşun ve çinko madenlerinden talî surette elde edilen gümüş istihşâli, 1951 de 40. 000. 000 f. oz. ve 1952 de de 39. 069. 000 f. oz. idi. Mevcut kanunlara göre hükümet bütün gümüşü 90.5 sentten almaktadır. Yine hükümetin kontrolü kaldıracağı ve fiyatların hakikî seviyelerini kendi kendilerine alacakları tahmin edilmektedir.

Bakır :

Şili hükümeti, Birleşik Devletlere bakın 27. 5 sentten satmak hususundaki anlaşmayı kaldırdıktan sonra, Birleşik Devletler bakın 36. 5 sentten hariçten almış ve dahili bakır fiyatını 24. 5 sentte tutmuş ve bilâhare buna 3 sent bir artışı tanımıştır. Bakır istihşâli az ise de, fiyat kontrolü kalkınca istihşâlin 1953 de artacağı tahmin edilmektedir.

Kurşun :

Sene başında 19 sent olan kurşun fiyattan 14 sente düşmüş ve bilâhare 14 3/ 4 e çıkmıştır. Bu düşük fiyatlardan dolayı birçok ocaklar kapanmıştır. 1952 istihsâli ancak 384. 100 short tondur. Bermutat kurşununun kısmı küllisi akümülatör bataryalarından ve ondan sonrada kabloda kullanılmaktadır.

Çinko :

Kurşun gibi çinko da fiyatlardaki düşüşlerden müteessir olmuştur. Fiyatların sene başından 19. 5 sentten sene sonunda 12. 5 sente kadar düşmesi, birçok ocakların kapanmasına sebep olmuşsa da bunun, bütün çinko istihsâli üzerine beklenen tesiri o kadar büyük olmamıştır. 1952 istihsâli 661. 000 tondur ki, bu 1951 dekenden sadece % 3 daha azdır.

Demir halitaları :

Birleşik Devletlerinin, Molibden müstesna diğer bütün demir halitalarını teşkil eden madenlere ihtiyacı vardır.

Molibden :

1952 istihsâli 22. 500 short tondur.

Krom :

Kromlarının kalitesi iyi değildir. En iyileri % 38 veya biraz daha fazla

Cr₂O₃ ihtiva eder. Dahili istihsâl son senelerde biraz artmış ise de, ihtiyaca nazaran pek azdır.

Tungsten :

İstihsâl 3. 395 (metal) short tondur ki, yüzde 60 WO₃ ihtiva eden 7. 132 short tonluk ham maddeye tekbül eder.

Manganez :

Kalitesi % 30 veya daha iyi olan manganez istihsâli, 110.000 short tondur.

Birleşik Devletler uranyum istihsâlinde Belçika Kongosundan sonra ikinciliği alır. Birleşik Devletlerdeki uranyum istihsâlinin kısmı küllisi Kolorado devleti ile Florida'da yapılmaktadır.

KANADA :

Kanada mineral endüstrisi 1952 yılında 1. 278. 000, 000 dolarlık bir gelir sağladığı gibi bir çok yeni madenler de keşfetmiştir. Bunun 151. 450. 000 dolarını altın ve 147. 850. 000 dolarını da nikel madeni temin etmektedir.

Ontario vilâyeti, madencilikte en mühim mevkiî işgal eder. Sadece bu vilâyetin sağladığı gelir 438. 500. 000 dolardır. Yani istihsalin % 34 ünü verir.

U.S.A. da Bazı madenlerin istihsali
(Alaska hariç)

			1950	1951	1952
Altın	000.000	f. oz.	2.30	1.90	1.65
Gümüş	000.000	f. oz.	42.50	40.00	39.07
Bakır	000	s. ton	909.34	928.33	924.47
Kurşun	000	s. ton	430.83	388.14	384.10
Çinko	000	s. ton	624.38	681.19	661.02
Molibden	000	s. ton	15.00	19.50	22.50
Tungsten	000	s. ton	1.98	2.96	3.39
Krom	000	s. ton	0.40	7.06	20.00
Manganez	000	s. ton	134.50	94.80	110.00

Kanada Metal ve Mineral istihsalı

		1950 (000)	1951 (000)	1952 (000)
Antimuan	1b.	644	1.200	2.500
Asbest	ton	875	967	966
Arsenik oksit	1b.	795	2.404	1.530
Barit	ton	77	98	119
Bizmut	1b.	192	234	180
Kadmium	ton	848	1.21-1	1.005
Kömür	1b.	19.139	18.750	17.360
Kobalt	ton	584	947	1.308
Bakır	1b.	528.418	540.967	515.413
Fluospar	ton	64	74	83
Altın	f. oz.	4.441	4.329	4.420
Demir cevheri	ton	3.605	4.736	5.205
Kurşun	1b.	331.394	304.999	329.759
Mika	1b.	3.879	4.962	1.991
Molibden	1b.	104	350	498
Nikel	1b.	247.818	274,536	280.013
Petrol	bb1. (varil)	29.044	48.097	60.864
Platin	f. oz.	125	155	120
Gümüş	f. oz.	23.221	24.245	24.376
Kalay	1b.	796	346	212
Tungsten	1b.	284	20	1.222
Çinko	1b.	626.455	667.872	764.113

Kanada'da madencilğin kısa bir zamanda inkişafının iki mühim sebebi vardır : Bunlardan biri hidro-elektrik kuvvetine verilen muazzam ehemmiyet. Halihazırda Kanada'da her bir fert başına bir beygir kuvveti düşmektedir. Bundan başkada 30. 000 000 beygir kuvveti elde etmek için, gerekli projeler yapılmıştır. İkinci sebebi ise, hariçten ve bilhassa Birleşik Devletten sermayenin Kanada'ya akmasıdır.

**İNGİLİZ "CARRİBBEAN" ABAZİLE-
Rİ :**

Bu sömürge de senenin en mühim istihşâlini alüminyum sağlamıştır. Ayrıca boksit madeni de işletmeye açılmıştır. Senelik boksit istihşâli 2. 000. 000 ton olduğu ve bunun 50 sene müddetle devam edeceği söylenmektedir.

Petrol bulmak için sarfedilen gayretler beklenen semereyi verememiştir.

1951 yılında 43. 260 metrik krat olan elmas istihşâli 1952 de 38. 304 metrik krat a düşmüştür.

ARJANTİN

Reisicumhur Peron tarafından ter-tiplenen beş senelik plânlar, semeresini vermeye başlamıştır. İlk beş yıllık plân birçok noksanlıkları ihtiva etmekte idi ise de, 1953 de başlayan ikinci beş yıllık plân ciddî etüdlerin bir neticesidir. Bunun ehemmiyetini aşağıdaki tablo gösterir. Oradaki her bir rakam 1000 tonu gösterir :

	1948	1949	1950	1951
Kükürt	8.4	10.0	7.8	7.7
Kurşun	33.6	27.8	32,3	35.7
Kalay	0.3	0.1	0.1	0.1
Çinko	23.5	20.8	24.7	31.8

BREZİLYA

1952 yılında yurt içi ve yurt dışı ihtiyaçları Brezilya maden sanayin in-

kişafına sebep olmuştur. 1952 de 1. 794. 870 tonluk demir istihsâlinden 1. 507. 017 L. tonunu ihraç etmiştir. Halbuki 1951 de bu adetler sıra ile 1. 307. 473 ve 1. 273. 978 L. tondu. Vasati fiyat ton başına 15 dolar 63 sent idi. Halbuki şimdi tonu 18 dolardan 1. 2 milyon tonluk ihraç için anlaşma yapılmıştır.

1951 yılında 64. 000 ton olan manganez ihracatı da 1952 de 120 bin tona yükselmiştir. Vasati fiyat da tonu 21. 65 dolardan 31. 54 \$ a çıkmıştır.

Kalay, bakır, altın :

Yeni kalay keşfi haber verilmiştir. Senelik istihsal 3.000 ton olacaktır. 1952 de altın da bulunmuştur

Kömür, petrol :

Kömür istihsâli yine eskisi gibi 2. 000. 000 tonda kalmaktadır. Fakat hararetli petrol araştırmaları ve sondajları 108. 000. 000 litrelik ham petrol bulunmasını sağlamıştır.

Alüminyum ve diğer mineraller de istihsâl edilmektedir.

BOLİVYA

Maden endüstrisi millileştirilmiştir. Birleşmiş Milletlerden biraz müzaheret görmektedir. Balar istihsali 1951 de 6.000 ton iken 1952 de 4. 500 tona düşmüştür. Buna mukabil kurşun istihsâli 1948/49 seviyesine nazaran % 20 artış kaydederek 32. 000 tonu bulmuştur. Çinko istihsâli 1948 de 21. 119 ton iken 1952 de 38. 000 tona yükselmiştir.

YENİ ZELANDA

Altın müstesna diğer bütün maden istihsâli pek cüz'idir. Altın istihsâli de gittikçe azalmaktadır.

Kömür :

Kömür işletmesi Yeni Zelanda madenciliğinin esasını teşkil eder. Ve ya-

kın bir istikbalde de istihsâl daha da artacaktır. Hükümet devletçilik çerçevesi içinde kömür işini ele almıştır. Yeni kömür yataklarının bulunmasını istihdaf eden esaslı etüdler ve sondajlar yapılmaktadır.

AVUSTRALYA

1952 yılında pek mühim bir maden yatağı keşfedilmiştir. Muazzam altın ve "base" maden istihsâli eski seviyeyi muhafaza ettiği gibi bazı hallerde ilerde daha fazla inkişafa yol açacak olan bir artış kaydetmiştir. Devlet Batı Avustralya'da yeni yatakların keşfi ve madenciliğin inkişafı için 250. 000 Avustralya poundu tahsis etmiştir .

Altın :

Bilhassa Garbi Avustralya'daki faaliyetlerin bir semeresi olarak altın istihsalinde kaydedilen artış 100. 000 oz. u bulmuştur. Avustralya standard altın fiyatı oz. basma A 15 9s. 10 d. iken bu fiyat 1951 den 1952 ye kadar oz. basma 21s. 5. 91 d. lik bir artış göstermiştir. 325 metre derinlikteki bir horizonda yüksek kaliteli bir altın cevheri bulunmuştur.

Gümüş, kurşun, çinko :

Bu madenlerin istihsâlinde de biraz artış görülmüştür. Bakır istihsâli de keza. Yeni bulunan bir yatak 3. 000 000 ton ham bakır ihtiva edip bunun % 4 ü bakırdır.

Tungsten - kalay - uranyum :

Şelit istihsâli ayda 20. 000 tondur. Kalay istihsâli eski seviyesini muhafaza ediyor. Tungsten istihsâli ise gittikçe artmaktadır. Birçok yerlerde uranyum bulunmuşsa da, bunlardan ancak bir tanesi mühim addedilmektedir. Bunun işletilmesi için gerekli tesisatın yapılması 1 milyon Avustralya poundunun sarfını icap ettirmektedir.

Pirit (kükürt) :

Kükürt elde edilmesi için pirit istihâline başlanmıştır. Ayda 30.000 tonluk bir istihâl bu yıl elde edilebilir.

Metal ve Mineral istihsal

		1950 (1000)	1951 (1000)	1952 (1000)
Altın	oz.	889	873	960
Gümüş	oz.	10.677	11.000	11.500
Kurşun	ton	225	211	223
Çinko	"	193	186	203
Bakır	"	17	14	19
Kalay	"	1.8	1.8	1.7
Wolfram	"	0.3	0.5	1.0
Şelit	"	0.5	0.9	0.9
Taş kömür	"	16.548	17.700	19.500
Linyit	"	7.327	7.700	8.200
Demir	-	2.365	4.430	2.800

MALAYA

Kalay Malaya maden endüstrisinde en mühim mevkiyi işgal eder. Kalay istihâli hafif bir düşüş göstermekte olup 56. 838 tona inmiştir.

Ağır vergi ve prospeksiyon hususundaki iktidarsızlık yüzünden maden sanayii hakiki bir inkişaf gösterememektedir. Kalay içinde Columbit'in mevcudiyetide tespit edilmiştir.

Altın :

Malaya'nın yalnız bir tane büyük altın ocağı olup, 1952 de istihâli 20.000 troy once'ı bulmuştur.

Kömür :

Sadece bir tane kömür ocağı vardır. Uygun işçileri bulamamak yüzünden 1952 istihâli 314. 922 tona düşmüştür.

Demir cevheri :

1952 yılında Malaya 1. 000. 000 ton demir istihâl etmiştir. Hepsi Japonya'ya ihraç edilmiştir.

Boksit :

1952 haziranında başlayan Boksit istihâli senenin ikinci yansında 21. 796 tonu bulmuştur. Demir gibi boksitin de hepsi Japonya'ya ihraç edilmiştir. Vaziyet öyle gösteriyor ki 1953 yılında kalay istihâli bir artış göstermeyeceği gibi, iki üç seneye kadar gerekli tesisat güç yapılabilir.

Kömür : Sadece bir tane kömür ocağı vardır. Uygun işçileri bulamamak yüzünden 1952 istihâli 314.922 tona düşmüştür.

Demir cevheri: 1952 yılında Malaya 1.000.000 ton demir istihâl etmiştir. Hepsi Japonya'ya ihraç edilmiştir.

Boksit: 1952 haziranında başlayan Boksit istihâli, senenin ikinci yansında 21.796 tonu bulmuştur. Demir gibi boksitin de hepsi Japonya'ya ihraç edilmiştir. Vaziyet öyle gösteriyorki 1953 yılında kalay istihâli bir artış göstermeyeceği gibi, iki üç seneye kadar gerekli tesisat güç yapılabilir.

JAPONYA

1951 e nazaran 1952 de metalik mineral istihâli % 19 ve gayri metalik mineral istihâli % 11 kadar bir artış göstermiştir. Kömür işletmesi ise aynı seviyeyi muhafaza etmiştir.

Kömür istihâli: 1951 kömür istihâli 1950 ye nazaran 4,5 milyon tonluk bir artış göstererek 43 milyon tonu bulmuştur. Bu terakki 31 mart 1953 de nihayet bulan malî sene içinde istihâlin 49 milyon tona varacağı ümidini uyandırmışsa da, bu tahakkuk etmemiştir. Beş yıllık bir zaman içinde istihâli 56 milyon tona çıkartmak için tedbirler alınmaktadır. Çelik ve diğer ağır sanayide istihâli daha ucuza mal etmek için, kömürün fiyatı ton başına 7.400 yeniden 5.000 yen'e indirilecektir.

Demir ve çelik : 1952 yılında aylık çelik istihâli 88.000 tondur. 1951 ve

1950 yıllarında aylık istihsali sırasile 74.000.68.500 ton idi. Yeni istihsalin, 1937 ve 1938 yuları aylık istihsaline nisbette (sıra ile 49.000 ve 63.000 ton) çok yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bakır istihsali halâ son harbin fena tesirlerinden zarar görmektedir. Son harb esnasında bakıra olan ihtiyacın fazlalığı, gayrî iktisadî işletme usullerine baş vurulmasına sebep olmuş ve bu yüzden bakır kaynakları israf edilmiştir.

Gümüş ve altın fiyatları: Gümüşün hükümet tarafından kontrolünü sağlayan kanun 1952 haziranında kaldırıldı. Hükümet gümüşün fiyatını kilo başına 9.700 yen olarak tespit etmiş ise de, fazla gümüş stoku fiyatın 9.317 yen'e indirilmesine sebep olmuştur. 1953 de Newyork'ta gümüş fiyatlarının artması üzerine Japonya'da fiyat tekrar 9.500 yen'e yükselmiştir.

1952 altın istihsali takriben 1951 seviyesini muhafaza etmiştir. Altın fiyatı gramı 405 yen'e çıkmıştır.

		1951	1952
Primer bakır	Ton	43.000	48.700
Sekonder bakır	»	46.400	44.300
Kalay	»	579	574
Primer kurşun	»	10.600	14.852
Sekonder kurşun	»	6.025	3.650
Çinko	»	55.500	70.000
Alüminyum	»	36.300	42.100
Altın	oz	177.000	175.000
Gümüş	»	7.000.000	7.500.000

HİNDİSTAN

Hindistan maden ve petrol prospeksiyonu hususunda sarfettiği gayret ve faaliyetleri gittikçe arttırmakta olup bütün Hindistan'a şâmil bir Jeofizik Enstitüsü kurmağı düşünmektedir.

1951'deki 33.800.000 tonluk kömür, istihsali 1952'de 35.000.000 tona çıkarılıp, bunun 2.622.000 tonu Avru-

pa'ya, Japonya ve diğer Güney Doğu Asya memleketlerine ihraç edilmiştir.

Hindistan yüksek kaliteli 20 milyar ton demir cevherine maliktir. 1952 yılı demir ihracatı 494.265 ton olup bunun yarıya yakın kısmı Japonya'ya satılmıştır.

Mika : En iyi kaliteli mikanın dünyada en büyük müstahsili olan Hindistan dünya ihtiyacının % ,80 ini temin eder.

Manganez: Muazzam manganez yataklarına malik olan bu memleketin yıllık ihracatı 600.000 ton ile 800.000 ton arasında değişir. Manganezin kalitesi gayet iyidir.

SEYLAN

Seylan maden sanayiinde en mühim mevkiî grafit işgal eder. ihracatı 7.659 tondur. Mika istihsali de yeniden ehemmiyet kazanmaktadır.

YUGOSLAVYA

İngiltere, Fransa ve Amerika'nın malî ve teknik yardımlarıyla Yugoslavya maden kaynaklarının işletilmesi esasına müstenit geniş bir iktisadî kalkınma programının tahakkukuna girişilmiş bulunmaktadır.

Son harpten evvel antimuan istihsalinde Avrupa'da en önce gelen Yugoslavya'nın yatakları, harp esnasında Almanlar tarafından tamamen boşaltılmış ise de, şimdi yataklar bulunmağa başlanmıştır.

en iyi kısmı, son harp esnasında Almanlar tarafından alınmış olduğundan, şimdi aşağı kalitede bakır madeni elde edilmektedir.

Cıva istihsalinde Avrupa üçüncüsü olan bu memleket, senede 500 tondan fazla cıva elde etmekte olup, iki üç sene içinde, istihsalin 600 tona çıkacağı tahmin olunmaktadır.

Yugoslavya dünyanın en çok **krom istihsal** eden memleketlerinden biridir.

En iyi kalitede senelik ferro- krom ihracatı 2.900 tondur.

Yapılmakta olan demir ve çelik fabrikaları bitince senelik demir istih-sali, 2.500.000 tona çıkacaktır. Kömür istih-sali ise senede 2 milyon ton arttı-rılmaktadır.

İSPANYA

İspanya'nın 1952 senesinde sarfet-tiği gayretler en fazla semeresini kö-mür sahasında vermiştir. 1951 de 12.826.148 ton olan kömür istih-sali 1952 de 13.632.943 tonu bulmuştur.

Demir cevheri ve pirit istih-sali de mühim bir artış göstermiştir. 1951 de 3.240.724 ton olan demir istih-sali 1952 de 3.851.259 tona yükselmiştir. Pirit is-tih-sali ise aynı müddet zarfında 1.806.000 tondan 2. 150. 684 tona yükselmiş-tir.

PORTEKİZ

Senelik tungsten istih-sali 4. 244 ton, kalay 1.606 ton, Manganez 11.065

tondur. Eskiden Tungsten İngiltere'ye satılırken, şimdi dolar sahasına ihraç e-dilmektedir.

NORVEÇ

En fazla istih-sal edilen madenler pirit, bakır, demir, çinko, kursun gra-fit ve gümüşdür. Topyekûn pirit istih-sali 720.000 ton olup 27 milyon kron o-larak kıymetlendirilmektedir. Bütün bakır istih-sali 23 bin ton olup 20 milyon kron kıymetindedir. 1952 de çinko istih-sali 12 bin tona yükselmiştir. Senelik is-tih-sal olan 4.100 ton grafit 2.333.000 kron olarak değerlendirilmektedir. Nor-veç'in en büyük demir işletme müesse-sesi olan Sydvaranger müessesesinin tekrar işe başlaması 1952 yılının en mü-him hâdisesini teşkil etmiştir. 1944 yı-lında Almanlar ricat ederken ağır şekil-de bombalanan ocaklar tekrar yapılmış ve modernleştirmiştir. -Rus hudu-duna yakın olan bu demir yataklarında yapılan sondajlarla % 35-30 demir ih-tiva eden yüzlerce milyon ton demir cevheri bulunduğu tespit edilmiştir.